

Boris bolgár király Párizsban

A Balkán-egyezményről és Ausztria ügyeiről tárgyalt a francia külügy-miniszterrel

Párizsból jelentik: Boris bolgár király pénteken. — Brüsszelből jövet — kiszállt Párizsban és meglátogatta Lebrun elnököt. Azután Barthou külügyminiszterrel és Doumergue miniszterelnökkel folytatott hosszabb megbeszélést.

A kiadott hivatalos jelentés szerint a megbeszélést különös szívélyesség jellemezte.

Barthouval a király főként a balkáni egyezményről tárgyalt és rámutatott az okokra, amelyek Bulgariát visszatartották a csatlakozástól. Szóba hozta végül Ausztria helyzetét és annak következményeit Középeurópára.

Titulescu állapota rosszabbra fordult.

Bucuresti. Saját tud. Titulescu állapota pénteken reggel rosszabbra fordult. Láza nem csökkent s noha estig némi javulás állott be, táviratilag betegágyához hívták Neumann bécsi orvosnőrt, aki holnap már meg is érkezik. Az orvosok véleménye szerint a külügyminiszter betegsége a legutóbbi diplomáciai utazásai miatt súlyosbodott.

Minden városnak hozzá kell járulni Marasesti fejlesztéséhez. A belügyminisztérium leiratban közölte Oradea városával és az ország összes városi tanácsaival, hogy jövő évi költségvetéseikben a világháboruban nevezetessé vált Marasesti városfejlesztési céljaira irányozzanak elő a költségvetések arányának megfelelő összeget. Marasestit ugyanis ki akarják fejleszteni, hogy az ország egyik legszebb, legrendezettebb városa legyen.

Háromszoros rablógyilkosság Bucurestiben. Saját tud. Pénteken éjjel ismeretlen tettesek fejszecsapásokkal agyonverték Ion Ilic Sandu gazdag fővárosi kereskedőt, feleségét és 11 éves kisleányát, a kereskedőnek Spiru Dealului városnegyedben levő üzlethelyiségében. A holttesteket hajnali három óra körül találta meg egy villamoskalauz, aki hazafelé menet világosságot látott az üzletben. Gyanusnak találta a dolgot és értesítette a rendőrséget. Eddig 50 egyént letartóztattak, de a gyilkost még nem sikerült megtalálni.

tam törülni életem folyásából, mert ennél gyalázatosabb életsors már nem juthat osztályrészül egy előkelő családból származó, volt versenylónak...)

Adtak, vettek, csereberéltek, amíg most ehhez a fuvaroshoz kerültem. (Egész életemben hátasló szerettem volna lenni. De nem adta meg a kegyetlen sors...) Gazdám utálatos, rongyos kis goromba ember. Weinstubnál ül bent a kocsmában naphosszat. Pálinkát iszik és ha akad néha valami fuvar, ugrik ki a boltajtón gözölve, felzaboláz, rámlehell. Ő, ilyenkor szinte holtrészegen esem össze csak a pusztá lehellestől... Ugy megrakja a kocsi mindig, hogy a nyelvem is kibuggyan a számból. Ha nem bírom a terhet, akkor szidja az édesjóanyámat, rug, üt, pofoz, fölneáz az égre és a napot, a holdat és az összes égitesteiket illeti reprodukálhatatlan szitkokkal, vonatkozásban természetesen az én egyéniségemmel. (Sokszor úgy szeretném hasbarogni, de mindig visszatartom indulataimat, végtére is az okosabb enged, meghogy sajnálom is, mert családos ember...)

Tegnap vezetéses dolog történt.

Toronymagasságnyra pakkolta fel butort a stráfszekeret. En váltig kacintgattam hátra, fejemet csóválva. Nem ért semmit. Nagynehezen megindultam. (Hiszen már tizenhétéstendős vagyok, ami pedig a lovak életében nagy idő.) Egyszer csak leomlott a butortorony. Gazdám ordít. Hátranézek, látom, hogy valami sezlong esett rá. Hasonfekszik a

hatásos gyógyszer
Rheuma | Ülődegszába | Ideg- és izmlálás
Köszvény | Spangolnátha | Nüleses megbetegedések n.ö.
Togal oldja a húgysavat, azonnal hat és a bajt közvetlenül gyökerében támadja meg! Bármily hangzatosan is dicsernek más hasonló gyógyszereket, csak a Togal tud 6000-nél több irásbeli orvosi véleményt felmutatni. Togal semmivel sem pótolható! Egy kísérlet Ont is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Lei 52. — A Togal-tabletta svájci készítmény.

Az adósságrendezést megoldják még ezen az ülészakon

A képviselőház pénteki ülése. — A szenátusban dr Gyárfás Elemér két interpellációt nyújtott be

Bucuresti. Saját tud. A képviselőház péntek délutáni ülésén Argetoianu parlamenti kezdeményezéséből törvényjavaslatot nyújtott be, amely a kényszervégrehajtásokat falvakban és városokban egyaránt felfüggesztené 1934 június 1-ig. Vasile Sassu ipar- és kereskedelmi miniszter megjegyezte erre, hogy a kérdés sokkal kényesebb annál, semhogy olyan könnyelműen tűzessék napirendre, mint ez az előző kormányok idején történt.

— Az adósságrendezés kérdése — folytatta a miniszter — egyik főgondját képezi a kormánynak s a problémát bizottság tanulmányozza, amelynek Dinu Bratianu az elnöke. Nem fog befejeződni ez a parlamenti ülészakon anélkül, hogy az adósságrendezés ügyét teljesen és végérvényesen meg ne oldanák, az adósok megelégedésére, de egyúttal úgy, hogy a hitelélet föllendítését is biztosítsuk.

— A kormány azonban nem teheti magáévá Argetoianu javaslatát, márcsak azért sem, mert az ország éppen eleget szenvedett

Argetoianunak ebbe a kérdésbe vágó törvénykezése miatt.

Argetoianu: Az én javaslatom csupán a kényszervégrehajtások felfüggesztési határidejének a kitolását célozza, anélkül, hogy a kormány adósságrendezési javaslatának tartalmát befolyásolni kívánna. Ami pedig az én törvényemet illeti, — tette hozzá Argetoianu — ez a törvény mentette meg a mezőgazdasági termelőket.

Sassu: A kormány javaslattal fog jönni a moratórium meghosszabbítására.

A kamara ezek után nem szavazott sürgősséget a javaslatnak, amelyhez egyébként a Lupu-párt is csatlakozását jelentette be.

Napirend előtt még Iunian szólalt fel és kérdőre vonta a közoktatásügyi minisztert, hogy miért van Stere, aki a iassi-i egyetem alkotmánytan tanára, törvénytelenül felfüggesztve állását? Vagy adjon a miniszter kielégítő választ erre, vagy szüntesse meg ezt a jogtalan állapotot, — fejezte be bejelentését Iunian.

Gyárfás Elemér interpellációi.

A szenátusban Gyárfás Elemér két interpellációját mondta el napirend előtt.

A két interpelláció teljes szövegét lapunk 4-ik oldalán egész terjedelmében közöljük.

Gyárfás Elemér után Gh. Ghitescu parlamenti kezdeményezéséből törvényjavaslatot nyújtott be, amely lehetővé tenné, hogy az állam és a községek visszavegyék azokat az öszszegeket, amelyeket különböző eljárások és méltóságok a törvényes illetményeken túlmenőleg vettek fel pénztáraikból.

Előrendű beszerzési forrás!

Mindenemű műveszi kivitelű vallásos kegytárgyat: feszületet, szenteltvíztartókat, szentszobrokat, imakönyveket, szentképeket, érmeket, rozsfüzertokokat, olvasókat kézi-láncfűzéssel, emlék tárgyakat és más kegytárgyakat a legolcsóbb gyári áron készít és szállít

ZSIDEK J. kegytárgy-gyára RADNA, Jud. Arad.

szelng alatt, kis vörös képe még vörösebb lesz és szitkokba merül el. Engem szid, hogy hirtelen rántottam meg a kocsi. Szeretnék hangosan felröhögni. Megjárta a lelketlen!... De ebben a pillanatban újabb zuhanás és hatalmas ütést érzek a hátamban.

...Csurog a vérem, visznek... Nehezen vonszolom magamat... Érzem, hogy kocsi nincs mögöttem... Kötőféken vezet egy fehérkötős, erős, izmos ember... Nagy óriási udvarba kerülök... Bekötnek egy nagy terembe... Fáradtan körülnézek... Egy girhes kolléga felém nyérit... Nem fogadom az üdvözlését...

...Délután van... Már több kollégát kivezettek, akik nem tértek többé vissza... Nyers vérszag kóvályog az aréna alatt... Két ember közeledik felém... Megállnak mellettem.

— Na, mit ad a bőrödért? — szól az egyik.

Kis köpcös cigányképű ember válaszol:

— Hász' a bőre semmit se ér... A legrosszabb helyen van a vágás... pont a hátán...

Egyezkednek. En már nem figyelek oda. Halálos veríték veri ki az egész testemet.

Tudom, hol vagyok...

Most, mintha világosan látnám életem kezdetét, boldog ifjúságomat, a bábólnai ménest, ahol vidáman futkostam a verőfényes halmokon, déli szél fújta a hegyek felől. Fölrajzanak az ifjúkori emlékek. Soha nem jutott eszembe, de most itt áll előttem aranyosan, fiatalon, ártatlanul az én kis játszótársam, a Panni. akibe szerelmes voltam. Odátalost!... Most, hogy eszembe jutott, meg vagyok róla

győződve, hogy a multkor a Kerepesi-uton Panni nyertett felém olyan keservesen, annyira szívéből. Vén keshedt pofája volt, ügyet se vettem reá. De ő volt, most tudom...

De mihaszna már, hogy világosan látom a boldog napokat?

Kivezetnek és... és nem térek többé vissza soha...

Már visznek is. Véres kötényű ember vezet. A kis cigányképű is látom, hogy pár lépésre hátul követ, mustrálgat. Könyörögve nézek vissza reá többször. Ő mustrálgat, vizsgálgat, nézi a járásomat. Egyszer csak utánunk kiált:

— Várjon csak!... Hagyja ezt a lovat!...

Menjen, mondja meg Ufer urnak, hogy megadom a loért azt az árat, amit kért...

Hozzámjön, megveregeti a nyakamat. Azután szétfeszíti a pofámat, fogaimat számolja.

— Vén vagy már — aszongya, miközben enyhén pofonvág, — de azért még kár volna érted... Most elviszlek a lókorházba...

Örömben a balképit végignyalom a nyelvemmel.

A sebem begyógyult. Kimondhatatlan boldog vagyok.

A lóvásárban állunk. A cigányképű kis kupec agyba-főbe dicsér mindenkinek és éveim számaiból alaposan letagad. Rajesúrba járatnak. En kihúzom magamat, a fejemet a nyakammal egyetemben hattyusan görbítem. Néha-néha játékosan megugrom, ficáncolok. Nehezemre esik ugyan, de tudom, hogy most, vagy soha...

Hátaslonak vett meg egy útbiztos...

Suvich olasz külügyi államtitkár elutazott Magyarországról

Március tizenkettedikén lesz az olasz-osztrák-magyar szövegszerződés megkötésének Rómában. A világsajtó izgalommal tárgyalja a fordulatot

Budapestről jelentik: Suvich olasz külügyi államtitkár budapesti látogatása eredetileg három napra volt tervezve és úgy volt, hogy pénteken este utazik vissza Olaszországba. Suvich azonban megváltoztatta úttervét, mert az olasz követségen pénteken este vacsorával rendezték a tiszteletére. Így csak szombaton reggel hagyta el a magyar fővárost.

A Magyarországi értesülések szerint Gömbös, Dollfuss és Mussolini találkozója március hó 11-én, vagy 12-én lesz Rómában, ha ugyan addig osztrák részről váratlan nehézség nem támad.

Politikai körökben úgy tudják, hogy Gömbös és Kánya március 10-én indulnak Rómába.

Jugoszlávia és Románia álláspontja más az osztrák kérdésben, mint a Csehszlovákiáé.

Londonból jelentik: Az angol lapok közül Suvich és Gömbös pohárköszöntőit és megjegyzéseket fűznek hozzá.

A Daily Telegraph kiemeli Suvichnak azokat a szavait, amelyekben örömet fejezte ki, hogy újra Magyarországon lehet, bár sajnálja, hogy a vendéglátó ország többé nem a régi nagysága. A lap azt mondja, hogy ez udvariaskodó kifejezésnek Londonban mélyebb jelentőséget tulajdonítanak. Legalább is úgy értelmezik, hogy Mussolini részéről bizonyos visszavágó válasz van benne, amiért pár nappal ezelőtt Joffics és Titulescu külügyminiszterek Belgrádban az olasz-osztrák-magyar együttműködés ellen nyilatkoztak.

A londoni diplomáciai körök különben úgy látják a helyzetet, hogy Jugoszlávia és Románia teljes egyetértésre jutott az osztrák kérdésben. Mindketten szívesebben veszik a német-osztrák csatlakozást, mint az olasz befolyást Ausztriában. Viszont Csehszlovákiának az álláspontja ettől eltérő. Ő se szívesen veszi, ha Bécs és Budapest olasz befolyás alá kerül, de még jobban fél az osztrák-német egyesüléstől, amely Csehszlovákiát teljesen bekerítené. Ezért inkább belenyugodna a fasiszta Ausztriába, mert az a német-osztrák egyesülésnél kevesebb veszedelmet jelentene. Csehország ez esetben csupán a Habsburgok visszatérését tartaná veszélyesnek és ezért sürgeti Franciaországot olasz-barát politikára. Románia és Jugoszlávia viszont azt kívánják Franciaországtól, hogy hagyja abba Olaszország politikájának támogatását. Megnehezíti még Franciaország helyzetét Lengyelországnak az

a bejelentése is, hogy egy német-osztrák egyesülés kérdésével szemben minden körülmények között semleges marad.

Benesnek nincs kifogása ellene, ha fasiszta lesz Ausztria.

A Morning Post meginterviewolta Benes, cseh külügyminisztert, aki kijelentette, nem fél az elszigeteltségtől és a német veszedelemtől. Nincs kifogása — úgymond — az ellen, hogy Ausztria fasiszta legyen, bár átmenetinek tartja a nacionalizmust és hisz a demokráciában. Az osztrák-magyar monarchia visszaállításáról szó sem lehet. Az összes közép-európai államok együttműködése szükséges. Az olasz-osztrák-magyar gazdasági együttműködés esetén ezek az országok elveszítene a kisantant piacokat.

A francia és angol sajtó aggodalmi.

Párizsból jelentik: Pertinax az Echo de Paris-ban megállapítja, hogy Közép-európa ügye rossz mederben halad előre.

Suvich — úgymond — nem a Németország elleni osztrák ellenállást akarja megerősíteni, hanem válaszul a balkáni paktumra. Róma önmaga elleni támadásnak minősít mindent, ami a szerződések fenntartását célozza.

Az olasz-kisantant ellentét — folytatja a cikk — és Suvich budapesti októberi szavai Németország malmára hajtják a vizet. Az osztrák kérdésben — úgy látszik — Dollfuss el van tökélve, hogy nem fordul a Népszöveghez.

A londoni Reuter-ügynökség szerint a Gömbös-Suvich találkozó súlyos aggodalmakra adott okot Jugoszláviában, ahol attól tartanak, hogy Suvich a Habsburg-restaurációt és az osztrák-magyar-monarchia bizonyos mérvű visszaállítását készíti elő. Jugoszláv körökben kijelentik, hogy a kisantant nem tűri a Habsburgokat. Nem tűri azt se, hogy szorosabb osztrák-magyar egyesülés legyen, amely csak olasz érdekkör kialakítását jelentené Közép-európában.

A német sajtó tartózkodó, de bizik Gömbösben.

Berlinből jelentik: A német sajtó tartózkodóan ír a budapesti látogatásról és inkább rámutat a várható nehézségekre.

A Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy annyi bizonyos, Gömbös hű marad régi, bölcs előrelátással vezetett irányvonalához. Nem bocsátkozik tervezetéseibe és meggondolja a döntést.

Szorosabb olasz gazdasági viszony Ausztria és Magyarország javára, a kisantant gazdasági tervei ellensúlyozására.

Londonból jelentik: A Reuter jelentése szerint az angol kormány nem kapott még részletes tájékoztatást Suvich és a magyar po-

Sigvard herceg,

a svéd király unokája (a trónörökös második fia), aki atyja élénk tiltakozása ellenére is feleségül vette Pátzek Erikát, egy berlini kereskedő 22 éves leányát.

litikai vezetők közötti megbeszélésekről. Az itteni körök csak azt tudják, hogy Suvich szorosabb gazdasági viszonyt akar teremteni a volt osztrák-magyar birodalom maradványai és Olaszország között.

Londonban azonban nem helyeselnének olyan megegyezést, amely Olaszország igényeit Franciaország rovására elégítené ki. Ha Olaszország egyetértene Franciaországgal a kereskedelem felszabadítása és a közép-európai verseny kiküszöbölése szempontjából, Londontól csak helyeslést kapna.

Megállapítja egyébként a Reuter, hogy a tárgyalások gazdasági és nem dinasztikus jellegűek s így nincs ok a Habsburg-restaurációtól tartani.

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia kifejti, hogy Olaszország gazdaságilag meg akarja segíteni Ausztriát és Magyarországot és ebből semmi jogtalan politikai, vagy gazdasági előnyt a maga számára nem akar. Ausztria és Magyarország helyzetét tulnyomóan és kizárólag Benes politikája szeretné irányítani. A két országot gazdasági bojkottal is fenyegeti, ha a kisantant körébe nem kapcsolódik. Ezzel szemben Olaszország ellensúlyozó támogatást kíván nyújtani.

Mussolini a németek és a kisantant két frontja között.

Párizsból jelentik: A Le Journal Suvich budapesti tárgyalásaival foglalkozva azt írja, hogy Mussolini sokkal okosabb, semhogy egy időben lépne fel Németország és a kisantant ellen.

A Habsburg-monarchia — írja a lap, — talán politikai paradoxon, de csak ez képes arra, hogy összefogja az ellentétes érdekeket.

Megállapítja végül a lap, hogy helyes volna Olaszországtól, ha politikai közeledést keresne a kisantanttal.

Tizéves helyett ötéves leszerelési egyezmény

Németország védőfegyverkezésre és repülőgépre kap jogot. Eden angol miniszter megállapodásai a német kormánnyal

Párizsból jelentik: Az Echo de Paris Londonból arról értesül, hogy Eden angol főpecsétörnek sikerült rábírnai Németországot olyan leszerelési egyezmény elfogadására, amely 10 év helyett 5 évre szól. Továbbá: valamennyi felfegyverzett hatalom fegyverkezése a jelenlegi szinten marad, Németország pedig bizonyos védőfegyverkezésre kap engedélyt.

Ellenőrzési próbaidőről nincs szó.

Engedélyt kapna még Németország felderítő repülőgépek és léghárító utagek tartására. Ezzel szemben Franciaországtól nem kívánják légi haderejének 50 százalékos csökkentését. Anglia pedig kötelezi magát, hogy nem növeli légi haderejét.

Üdit, szépít, fiatalít a MÁRIA

SZEPLŐKRÉM

A rossz időjárástól tönkretett arcbőrt 10—12 nap alatt teljesen rendbehozza, a szepőket, foltokat tökéletesen elmulasztja, az egészségügyi miniszterium által jóváhagyott, teljesen ártalmatlan **Mária szepőkrém**, nappali és külön éjjeli használatra, egy tévely ára 40 lei.

Készíti:

Kovács Andor gyógyszerháza
Târgu-Mures
Postai széküldés utánvétellel.

Kapható minden gyógyszerháza, drogériában és illatszertárban.

A bécsi harcok háttéréből

Miért tartóztatták le a magyar emigránsokat. A szociáldemokraták bécsi székházában kémiroda és propagandaszervezet működött

Bécsből jelentik: Amíg a csehek fegyvereket, municiót és anyagi támogatást adtak vörös szövetségeiknek, addig a szerbek katonai támogatásban részesítették őket. A vörös osztrák hírszerző iroda főnöke Körner tábornok, a szocialista védőszövetség parancsnoka volt, aki ezredes korában Stöger-Steiner hadseregparancsnok vezérkari főnökeként működött a világháború alatt. Már ebben a minőségben is előjárója volt a letartóztatott Löw századosnak, aki ugyanennek a hadseregnek a kémirodájában dolgozott. Körner és Löw a háborúban szerzett tapasztalataikat értékesítették a vörösök szolgálatában is és messzeágazó propaganda- és kémközpontot létesítettek a szocialisták bécsi székházában, a Rechte Wienzeile 97. alatt. Az irodának kapcsolatai a cseh követséggel és ezen túlmenően a prágai hadügyminisztérium T-osztályával ismeretes volt. Amit azonban eddig még nem tudtak, az az, hogy Körner és Löw nemcsak Prágával, hanem Jugoszláviával is összeköttetésben állott és a vörös hírszerző iroda voltaképpen nem volt más, mint a kémhálózat központja. A Rechte Wienzeile 97. tehát, ahol többek között az Arbeiter Zeitung szerkesztősége is helyet kapott, volt az a bizonyos központ, amelynek felállítását évekel ezelőtt a Csorba-tónál megtartott konferencia határozta el.

Körner és Löw Marburgban.

Hletékes köröknek feltűnt a jugoszláv lapok hallatlan idegessége, amellyel az osztrák puccs híreit kommentálták. Az idegesség okára aztán rövidesen rájöttek. A nyomozás kiderítette, hogy Körner tábornok és Löw százados röviddel a puccs kitörése előtt Marburgban tartózkodott, ahol hosszas és mélyreható tanácskozásokat folytattak a jugoszláv vezérkar tisztjeivel. A katonai előkészítést Körner a szerb vezérkarral egyetértőleg dolgozta ki, amely kilátásba helyezte legmesszebbmenő segítségét. Körner tábornok ígéretét kapott szerb részről, hogy amennyiben a náci is megtámadná a vörösöket, jugoszláv csapatok vonulnának be Karintiába és Stájerországba.

Körner és Löw azonban nemcsak a vezérkarral tárgyaltak, hanem megbeszéléseket folytattak a jugoszláv kormány hírhedt terrorcsapatával, a Narodna Odbrana-val is, amely, mint ismeretes, a háború előtt a trónörökös-pár elleni merényletet is előkészítette. Ez az organizáció, amelynek az új Jugoszláviában

fokozott jelentősége van, a nemzetiségek, különösen a horvátok és szlovének fékmentiségében, külpolitikailag is óriási súllyal bír hazájában. Az osztrák köztársasági védőrség tagjait a Narodna Odbrana komitáció tanította ki a bombavetésre, a hadviselés cseleire és azokra az „egyéni akciókra”, amelyekkel még vesztes háború esetén is halálra lehet fárasztani, a kétségbeesésig lehet kínozni a győztes ellenséget. A szocialista várakban, a Karl Marx-Hofban, a Reumann-Hofban és egyebütt még el-eldurruló fegyverek, amelyek még nem egy katonának és rendőrnek oltják ki életét, ékesen szólnak bizonyítékai, hogy az osztrák vörösök jó és méltó tanítványai a szerb komitációnak.

Miért tartóztatták le a magyar emigránsokat?

A wienzeilei vörös hírszerző iroda nemcsak Ausztriában, hanem Olasz- és Magyarországon is „dolgozott”. Akadtak magyar emigránsok is, akik eladták magukat a Löw-féle centrálának és ez az oka annak, hogy az osztrák rendőrség most kíméletlen kézzel fogja össze a bécsi magyar emigránsokat is. Megbízható adatok tanuskodnak róla, hogy ennek az irodának állt szolgálatában többek Roboz Béla, akit Kőszegen értek tetten magyarságcsendőrök és aki a kihallgatás alatt öngyilkosságot követett el. A kémiroda nem ismerte a szentimentalizmust és így nagyon valószínű, hogy Robozt szándékosan juttatták a magyar hatóságok kezére, hogy megszabaduljanak tőle, miután már tulsokat tudott. De ugyanennek az irodának dolgozott az a Wiener nevű magyar emigráns is, aki annak idején a perdöntő „bizonyítékokat” gyártotta felsőbb parancsra a Tuka-ügyben. Az ugyanabban az ügyben szereplő Soukoup Mojmir ezredes, a cseh hadügyminisztérium kémelhárító osztályának főnöke, volt a Löw-irodának is láthatatlan feje. Az összeköttetést Löw és Soukoup között Novák százados, a bécsi cseh követség katonai attaséja közvetítette. Érdekes, hogy Novákot röviddel ezelőtt leváltották és helyébe Pirker századost nevezték ki attasénak, aki eddig Brünmben működött.

Egy héttel a zendülés után tisztán áll a helyzet: itt sokkal többről volt szó, mint egy lokális osztrák eseményről. Nem egy párt akarta megsemmisíteni a másikat, hanem Csehszlovákia és Jugoszlávia akart egy utolsó házárd sakkhúzással ura lenni a helyzetnek.

SZÍNHÁZ

Miért nem menit a Battyán-szintársulat Bucurestibe?

Magyar színész sorsa: 1934 elején, Erdélyben. A székely fővárosban, Tg.-Muresen gyökeret ver és állandósul egy kis szintársulat, amit Battyán Kálmán, a jó hírű operett-színész ambícióval és hozzáértéssel vezet. A székely főváros közönsége megszerette és támogatta Battyánékát. Már úgy tekintik őket, mint Tg.-Mures állandó szintársulatát. De előtérbe lépett Halmágyi Harry nevű színházi vállalkozó, és meghívta a kis színésztruppot bucuresti vendégzereplésre. Battyán, mint jó színigazgató csak úgy ment bele, ha előre kifizetik a színészsindikátusnál a félhavi gázsinak megfelelő összeget. Ezt a vállalkozó garantálta és Battyánék felkészültek a fővárosi vendégzereplésre. Erről hírt adtunk mi is, bár gyanakvással fogadtuk a fővárosi vendégjárászt, az ottani sorozatos színházi botrányok után, amiket a felelőtlen fiatalember Halmágyi Harry inscenált. Gyanakvásunk nem is volt alaptalan. Battyánék fővárosi turnéja elmaradt, mert a vállalkozók nem tették le a szükséges anyagi fedezetet és ezt Battyán idejében megtudva, lefújta társulata bucuresti útját. Tg.-Muresen mégsem folytathatja előadásait, sőt Sibiuba sem mehet programszerint Battyán, mert Halmágyi Harry fényes ígéretekkel felzaklatta a kis társulat tagjait s Bihari Zoltán, Karsay Böske és Salgó Andor ott is hagyta Battyánt és elmentek Bucurestibe, a bizonyos nyomorba. A három színész váratlan távozása miatt a Battyán társulat előadásai megakadtak és Sibiuba sem mehettek el, amiről értesítették is Ludwig Gyula magyarpárti titkárt, aki lelkesen vállalta a színházi bérlet összeállítását. Tg.-Muresen a közönség és a helyi sajtó is, teljes mértékben Battyán mellé állott s az agilis igazgató társulatát újjászervezte, a jövő héten kezd újból szezonját T.-Muresen a Dubarry operettel s húsvévig a székely fővárosban maradnak.

Dr Ferenczy Gyula társulata Sighisoarán.

Az őszi nagyszerű szezon után dr Ferenczy Gyula jó hírű szintársulata, vasárnap kezd meg pár hétre tervezett újabb szezonját, amely alatt állandóan vendégzerepel Pintér Böske. A társulat erősségei F. Szász Ilona, Lázár Hilda, Varga Ilonka, Deésy Jenő buffó komikus, rendező Tarnai József, Salgó Jenő, Gémesi Imre, Kovács Dezső. Műsoruk a legfrissebb újdonságokat öleli fel, úgyhogy Turda és Diciosanmartin különösen sikerült előadásai után Sighisoarán is bizonyára megnyerik Ferenczyék a közönség szeretetét.

HETI MŰSOR:

CLUJ

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Bűn és bünhődés. 17 és 10 lejes helyarákkal. — Délután 3 órakor: Nyitott ablak. — Délután 6 órakor: Nyitott ablak. — Este 9 órakor: Tessék beszélni.

Hétfőn: Az ember tragédiája előkészületei és főpróbája miatt nincs előadás.

Keddén este fél 9 órakor: Az ember tragédiája. Unnapi diszeloádása a nagy mű első cluj előadásának ötvenedik évfordulóján.

Szerdán este fél 9 órakor: Az ember tragédiája.

TIMISOARA: (Szendrey társulat).

Vasárnap délután 3 órakor: Egy csók és más semmi. — Délután 6 órakor: Bál a Savoyban. — Este 9 órakor: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.

SATU-MARE:

Vasárnap délelőtt fél 12 órakor: Tessék beszélni. — Délután 4 órakor: Tamara. — Este fél 9 órakor: Bál a Savoyban.

Hétfő: Nyitott ablak.

SIGHISOARA:

Vasárnap: Tessék beszélni. Pintér Böske vendégjátékával.

Hétfő: Egy csók és más semmi vendégjátékával.

Kedd: Ember a híd alatt.

Világsiker!

Minden nyelven megjelent!

Egy ragyogó tehetségű, orosz diáklány utólráhetetlen szép naplója a világháború és forradalom rémes napjairól.

I. kötet:

Szerelem, cseka, halál

II. kötet:

Házasság a vörös viharban

Írta: ALEXANDRA RACHMANOVA.

Ara kötetenként 150 lei és portó.

Gyönyörű bőrkötés, luxus kiállítás, 416 oldal.

Megrendelhető az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

HIREK

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea, Str. Regele Carol II 5.
Postafakárékpénztári csekszámlánk száma: 80.037

Telefon: 27.

Felelőszerkesztő: **Perédi György**

Ciuli szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza

Időjárás. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint a következő 24 órára enyhe és derült idő várható, éjszaka erősebb talajmenti lehűléssel.

Pacha püspök Bucurestiben. Bucuresti. Saját tud. Pacha bánsági katolikus püspök Bucurestiben tartózkodik és máris több hivatalos látogatást tett, hogy a berlini útját célzatosan beállító sajtóközlemények és parlamenti felszólalások hatásait a való tények előadásával ellensúlyozza. Anghelescu közoktatásügyi miniszter, aki a bánsági püspök felelősségrevonását helyezte kilátásba a szenátusban, még nem tért vissza brüsszeli útjáról s így Pacha püspök egyelőre Lapedatu miniszterrel tárgyalt. A végző szót azonban előreláthatólag Titulescu fogja kimondani az ügyben, tekintettel annak külpolitikai vonatkozásaira.

Halálozás. Targu-Mures. Saját tud. Gogánváraljai Száva Gyula, nyug. városi irodaigazgató és vármegyei közgyám, az utcán összesett és 68 éves korában meghalt. Száva Gyula nagyapja Targu-Mures polgármestere volt 1848—49-ben. Halála Kovács Elek újságíró és Jelinek Antal volt rendőrkapitány családját borította gyászba. A közismert öreg ur halálát az egész város polgársága mély részvétellel fogadta s igaz szívvel gyászolja meg.

Gyógyszersikkasztásért elítélt munkáspénztári gyógyszerész. Satu-Mare. Saját tud. Két-évtel elzött a satumarei betegsegélyző gyógyszerértárból eltűnt 72 ezer lei értékű gyógyszer, nagymennyiségű neosalvarsan és száz gramm morrium. A miniszterium egy vezérfelügyelőt és két inspektort küldött ki az ügy kivizsgálására. Ezeknek jelentése után Mihálkó Gyulát, a betegsegélyző gyógyszerértárának vezetőjét felfüggesztették állásától. Ugyanakkor a satu-marei ügyészség sikkasztás címen vádatemelt Mihálkó Gyula ellen és orgazdasággal vádolta meg Görög László satu-marei gyógyszerészt, a Szentháromság gyógyszerértár volt tulajdonosát, aki jelenleg Oradeán van állásban. A törvényszék előtt most Mihálkó tagadta a sikkasztást, de beismerte, hogy úgy Görögnek, mint több más gyógyszerésznek sokszor kölcsönzött különböző gyógyszereket, de a morrium eltűnéséről nem akar tudni. A tárgyaláson kihallgatták a három miniszteri felügyelőt és több gyógyszerészt. Kétnapos tárgyalás után a törvényszék szombaton délelben hirdetett ítéletet és Mihálkót sikkasztás címén hathavi fogházra ítélte és kötelezte, hogy 15 napon belül 20 ezer lei kártérítést fizessen a betegsegélyzőnek. Görög, Lászlót bizonyítékok hiányában felmentették a vád alól. Az ügyész és Mihálkó fellebbeztek.

KORRUPCIÓ. — Magát hatósági személy megvesztegetésének kísérletével vádolják.

— Engem?

— Igen. Kockacukrot adott egy rendőrku-
tyának.

**Megkezdte a hadbíróóság a csernovitzi zavar-
gások tárgyalását.** Bucuresti. Saját tud. A jasi hadbíróóság megkezdte a mult év áprilisában történt csernovitzi zavargások ügyének tárgyalását. Huszonnyolc fiatal cuzista, részben diákok, részben iparosok ülnek a vádlottak padján, azzal a váddal, hogy az emlékezetes rendezvények idején több zsidó kereskedő üzletét összerombolták.

**Az állami osztályorsjáték húzásának másod-
dik napja.** Az Iliescu Bank Oradea (Str. Avram Jancu 14.) közlése szerint az állami osztályorsjáték 5-ik osztályának második napi húzási eredményei a következők: 200.000 lei nyert a 31877 szám. 100.000 lei nyertek: 27589, 26039, 67351 számok, 70.000 lei nyert: 79562 szám. 50.000 lei nyertek a 19484, 34562, 57073, 59022 számok. 20.000 lei nyertek: 3991, 22471, 28168, 53065, 59775 számok. És még 1611 nyeremény 15000 lei és 5500 lei között. Össznyeremény 30200. Kisorsolva 3250. Kisorsolandó még 26.950 nyeremény és az 5.000.000 leies jutalom, vagy 5 jutalom a 1.000.000 lei. A húzás 1934 március hó 26-ig tart.

Pincérnőknek mennek az amerikai diáklányok. A Yale egyetem női hallgatói újabban érdekes foglalkozási ágat sajátítottak ki maguknak. A fiatal lányok, akik közül számosan rendkívül kedvező anyagi körülmények között élnek, ennek ellenére tömegesen jelentkeznek kávéházakban és vendéglőkben pincérnői állásra, amelyet tudvalevően igen jól fizetnek Amerikában. Az Újvilágban a hivatalos kimutatások szerint eddig nem kevesebb, mint hater ezer diáklány lépett a pincérnői pályára. Az egyik folyóirat, amely intervjusorozatot közöl a diáklányokból pincérnővé vedlett lányoktól, megállapítja, hogy az újdonsült kiszolgáló személyzet tagjai páratlanul népszerűek a közönség körében.

Csökkent a román állatkivitel. Bucuresti. Saját tud. Január hónapban Románia exportált 1595 szarvasmarhát, a decemberi 1700-as kivittellel szemben, 4356 disznót, decemberben 5953-at, továbbá 12211 kilogramm friss húst. Január hónapban tehát a román állatkivitel jelentősen csökkent.

* **Ha fáj a feje és szédül,** ha telttéget, bélizgalmat, gyomorégést, mellszorulást, vagy szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „**Ferenc József**” keserűvizet.

Atrepülte az oceánt egy hirlapi kacs. A Newyorkban megjelenő németnyelvű Newyorker Herald megírta, hogy a Romániában levő Klausenburg városban megjelent egy Krisztovics Pál nevű cipőgyáros és végrendeletében úgy rendelkezett, hogy negyvenmilliót vagyont az kapja, aki a legjobban megoldja a kör népszerűsítését. A hír megjelenése után több száz megkeresés érkezett a clujai törvényszék főelnökéhez a világ minden részéről. A jelentkező pályázók között volt lengyel gróf, prágai tanár, amerikai kiskereskedő, franciaországi frontharcos és skandináviai magánkutató is. Az első levelek és pályázatok megérkezése után a törvényszék megkérdezte a járásbíróóságot, hogy mikor halt meg Krisztovics Pál? A válasz meglepő volt, mert a járásbíróóság szerint egy Krisztovics Pál nevű ember soha nem élt Clujon. Így a negyvenmillió örökségről szóló hír alaptalan hirlapi kacs, ami sok embernek felesleges munkát és fejtörést szerzett.

Egy kisfiu halála a malomban. Targu-Mures. Saját tud. Megdőböntő gyermektragédia színhelye volt Racin muresmegyei község gőzmalma. Farkas Géza birtokos 12 éves János nevű fia öröltetni ment s amíg sorra került az örlésben, az egyik malomkövön meg akarta fenni a bicskát. Egy óvatlan pillanatban a gép hajtósíjja elkapta és halálra ronsolta.

Tigrisvadászat Indiában — 120 halott. India történetében parjait ritkító katasztrófális szerencsétlenség történt Johoreban, amelynek maradvásza Lord Willington alkirály tiszteletére tigrisvadászatot rendezett. 300 benschülött vett részt a vadászatban, mint hajtó. A vadászat során négy tigris került terítékre, az ötödik fenevadat azonban nem sikerült eljenni. A megsbesített, felbőszült királytigris a benschülött hajtókra vetette magát, akik között erre pánik tört ki. A menekülő emberek szétszaladtak és közben százhuszan mély tigrisvermekbe zuhantak, amelyek fenekén éles dárda volt elhelyezve. A boldogtalan hajtókat a dárda a szó-szoros értelmében felnyársalták, úgyhogy még mielőtt kimenthették volna őket, valamennyien meghaltak.

Sokatmondó statisztika. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A törvényszéki fogház igazgatósága elkészítette a mult év statisztikáját. Eszerint a fogházban 459 elítélt fordult meg, akik közül több mint fele, erdei kihágás miatt volt elítélve, 49 tiltott szeszfőzésért, 15 más különféle kisebb kihágási ügyben, 45 lopásért, 15 katonai irat látározásának elmulasztásáért, 11 államelleni igazgatásért, 5 hatóságelleni erőszakért, 8 gyilkosságért, 4 haláltokozó súlyos testisértésért, 21 súlyos testisértésért, egy gyilkossági kísérletért, egy véletlenül történt gyilkosságért, négy köz- és magánokirathamisításért, 2 pénzhamisításért, 2 csalásért, 1 sikkasztásért, 5 becsületsértésért, 1 rágalmazért és 1 utonállásért és rablásért. Előzetes letartóztatottak száma a mult évben 78 volt. Ezek közül hét gyilkosságért, kilenc haláltokozó súlyos testisértésért, tíz súlyos testisértésért, három rablásért, nyolc pénzhamisításért, nyolc a Marzescu-féle törvényben körülírt bűncselekményért, kettő gyilkossági kísérletért, kettő hivatalos pénzek elsikkasztásáért, egy gyújtogatásért, 26 lopásért, egy lopásért és ölési szándék miatt és végül egy lopásért.

Ujabb vakmerő betörés Turdán. Saját tud. Egymást követik újból a legmerészebb betörések. Egy héttel ezelőtt a vármegyei hivatali helyiségeibe törtek be s értékes irógépeket lojtak el. Ugyancsak a megyeház és csendőrség közelében most ujabb nagyszabású betörés történt. Ismeretlen tettesek éjjel alkulceházzal felnyitották a Singer varrógép-cég Mária királyné-téri üzletének vasrollóit s az üzletet felgyújtott villanylámpák fénye mellett kifosztották. Felfeszegtek a fiókokat s a pénztárból 8700 lei készpénzt emeltek s a lámpákat égve hagyva, elmenekültek. E merész betörés tettesei valószínűleg ahhoz a bandához tartoznak, amely a vármegye-házát is kifosztotta. A csendőrség a rendőrséggel karöltve nyomoz.

Körtealaku ólászgyémántot találtak Dél-Afrikában. A Pretoria melletti elandsfonteini gyémántmezőkön ismét csodástűz óriási gyémántot találtak. A drágakő körtealaku, másfél hüvelyk hosszú, 1 és egyegyed hüvelyk széles, súlya 212,5 karát. A tudatlan megtaláló 140 fontért adta el. Az elmúlt három héten belül ez volt a harmadik óriási gyémánt, amelyet Elandsfontein mellett találtak; az előzők a Jonker-féle gyémántok voltak, amelyekért 93.000 fontot kapott szerencsés megtalálójuk.

Az igazgatója miatt öngyilkos lett egy emberséges tanár. Bucuresti. Saját tud. Tudor Marin, a jasi iparművészeti iskola tanára öngyilkossági szándékkal mérget ivott és kétnapi szenvedés után a kórházban meghalt. A végzetes tettnek különös előzményei vannak. Tudor Marin nemrég került a jasi iparművészeti iskolához, amelynek igazgatójával minduntalan összeütközései voltak. A napokban a fiatal tanár segítségére sietett egy növendéknek akit egy tanártársa kalapáccsal akart megverni, mert a fiu nem készítette el feladatát. Tudor Marin kicsavarta kollégája kezéből a szerszámot s emiatt szigoruan felelősségre vonta őt az igazgató. A fiatal tanár elkeseredetten ment haza, elmondta feleségének, hogy megint összeveszett az igazgatóval s most már valószínűleg el fogja veszíteni állását. Egy félóra múlva pedig mérget ivott és súlyos állapotban szállították a kórházba, ahol kiszendettt.

Adomány. A szegény egyetemi hallgató részére Jóó Lajos (Oradea) kereskedő 100 lei küldött kiadóhivatalunkhoz. Rendelési helyére juttatjuk.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SZÁLLÓ
Budapest IV. Egyetem-utca 5. (A Belváros központjában).
100 modern, kényelmes szoba. Lift. Hideg-meleg tolvóvíz. Központi fűtés. Az étterem és kávéházban minden este szalonzene.
Az Erzsébet-pincében egypiacér rendszer. — Menü: 1.60 P.
S Z A B Ó I M R E
tulajdonos.

HEYMAN SZINKÖR

Titokzatos Gran

Izgalmos kémfilm.

3-kor olesó helyárrakkal!

D. e. 11-kor szenzációs kettős matiné.

Öngyilkos lett a börtönben a Lindbergh-fiúcska elrablója. Az Egyesült Államok egyik leghírhedtebb banditája, Verne Sankey, akit általában az emberrablások specialistájának ismertek, a fogházcellában felakasztotta magát. Sankeyt néhány héttel ezelőtt detektívek vad tűzharc után elfogták s a banditát azzal is gyanúsították, hogy résztvett a Lindbergh-gyerek elrablásában. Sankey beismerte, hogy Charlen Goettcher deneveri milliommot és Haskell Bohn st-pauli gyárost az ő bandája hurcolta el. Sankey öngyilkossága után most már szétfolyt a rendőrség minden reménye, hogy felfedhetik a Lindbergh-gyerek elrablásának és meggyilkolásának körülményeit.

Néhány szó a reumásokhoz. Ön talán már megkísérelt minden lehetőt anélkül, hogy kínzó fájdalmaitól megszabadult volna. De Önnek sincs oka a kétségbeesésre. Tegyen még ma egy kísérletet az azonnal ható fájdalomcsillapító **Togal**-tablettákkal. **Togal** oldja a húgysavat, az emberi test ezen magatermelt, pusztító mérgeit. Nem kevesebb, mint 6000 orvos rendkívül elismerően nyilatkozott a **Togal** jó hatásáról.

Vaddisznócsordák pusztítják Lotharingiát. A lotharingiai erdőben a vaddisznók úgy elszaporodtak, hogy a kormánynak most már komoly védőintézkedésekre kell gondolnia. Az állami erdőhivataloknak több, mint másfélmillió frankot kellett kártérítés fejében fizetniük. Vannak helységek, amelyeknek téli vetését a vaddisznócsordák teljesen elpusztították.

Huszonkettedik gyereke született egy 64 éves gazda feleségének. Hódmezővásárhelyen az anyakönyvi hivatalban megjelent Labádi István 64 éves gazda és bejelentette huszonkettedik gyerekének születését. Labádinak már második felesége van. Az első feleségének, akivel 1894-ben lépett házasságra, 9 gyermeke született és ezek közül 6 ma is él. Az első asszony halála után 1913-ban újból megnősült és második feleségétől 13 gyermeke született. Közülük 9 van életben. A huszonkettedik gyerek lány.

AZ ALBÉRLŐ. Orvos: Barátom, magának emésztési zavarai vannak. Minden reggel meg kell innia egy pohár melegvizet.

Beteg: Azt cselekszem én már régóta, doktor úr, csak hogy a háziasszonyom kávénak hívja.

A napsugár fénye, ragyogása egyformán drága kincse szegénynek, gazdagnak, boldognak és szerencsétlennek. A kék ég, virágos mező, tovaszálló báránnyelűk az élet sok szomorúságáért megvigasztalják az embert. De lehet e szomorúbb dolog, mint amikor egy viruló fiatal életre rászakad az örök éjszaka? Amikor egy derűslelkű, fiatal leány, munkaképessége teljében kiejti kezéből a kenyérszövő eszközt, hogy vigasztalanul figyelje a ráboruló sötétséget? Lipniczky Anna talán nem is sejtette, hogy jó néhány év előtt, amikor angyal is gyenge szemével, olyan megerőltető nyomdai munkát vállalt, a munka lehetőségéért cserébe kell adnia a napsugarat és az egész világ ezer színét, fényét, ragyogását. Az első operáció Budapesten, sikerült. Az orvos azzal küldte haza: „Legfontosabb a nyugalom, sok pihenés, jó táplálkozás!” Itthon aztán bekövetkezett a „nyugalom”. Édesanyja súlyos operációja után edesapja tudóvérést kapott és az ő karjaiban halt meg. A szegény fiatal leány nem roppant meg a csapások súlya alatt, csak a már mindkét szemére boruló köd lett egyre sűrűbb, egyre vigasztalanabb. Tenyérnyi kis szobáskájában úgy meséli élete sok szomorúságát. Sápadt, finom arcát amint elnézem, olyan szépnek képzeltem rajta a mosolygást. De mosoly helyett csak aggódó rettegés vet árnyat arcára és amint világtalan szemét rám emeli, reménykedve mondja: Most, most kellene operálni, azt mondta az orvos. De nem itt, hanem Budapesten! Ott meg is csinálják ingyen, úgy amint először — csak az utóköltés, az nagy szó... Hát persze, hogy nagy szó! Ketten élnek abból, hogy édesanyja takarítani jár egy uriházhoz. A meghalt apa, aki asztalos volt, bizonyára nem gondolta, hogy mire hagyja vissza fiatal feleségét, leánykáját. És az utóköltés bizony nagy szó Budapestig és vissza. Szegény embernek az! De sok kicsi sokra megy. Tíz-busz lejtekből hamar kikerül. Olvasóink kisebb-nagyobb segítségeikkel már igen sok életet mentettek meg, igen sok kétségbeesett embert, családot, gyermeket segítettek munkás és eredményes élet lehetőségéhez. Most újból csak azt kérjük. Sok apró összeg kiadja az utóköltés Budapestre és vissza. És a jó Isten minden bizonyossággal fog áldani mindenkit, aki hozzájárul ahhoz, hogy egy szomorú fiatal leány visszakapja munkaképességét, a napsugarat és az egész világ ezer gyönyörű színét, fényét, ragyogását. Adományokat kiadóhivatalunk is szívesen továbbít, de közvetlenül is küldhetők Lipniczky Anna, Oradea, Strada Jon Ghica 20. szám alatti címre.

* **Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegek**, valamint azok, akik húgysavas sok túlzaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfira hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a **Ferenc József** víz biztos és rendkívül kellemesen hajtó hashajtó s ezért prostatabetegségeknél az ajánlják.

Fontos módosítások a luxus- és a forgalmi adó fizetésében. Bucurestiből jelentik: A fényüzési- és forgalmi adók módosításáról szóló törvénytervezet végleges szövege elkészült. Eszerint a törvény életbelépte után az egyes taxák a következőkben módosulnak: 1. Oly árúk után, amelyeknek taxája most 16 és félszázalék, 11 százalékra, illetve egyes árunemeknél 5. másoknál 2.40 százalékra csökken az adókulcs. 2. A jelenleg 11 százalékkal terhelt árúk adókulcsa 5, illetve 2.40 százalékra csökken. 3. Bizonyos árúk, amelyeket eddig 1 százalékos taxa terhelt, teljesen taxamentesek lesznek. Az egyes árukatégoriákat a törvénytervezet az új taxák százalékszámára szerint csoportosítja és a most érvényben lévő törvény sorozásainak megjelölésével sorolja fel. Érdekes kuriózum, hogy a fátán, amelyet eddig 16 és félszázalék fényüzési adó terhelt, egymagában külön árukatóriát alkot és taxamentesen lesz forgalomba hozható.

Kenyérbe süti mazsolaföldislegét a török. A török mezőgazdaság rendkívül nagy mazsolakészlettel rendelkezik. A kormány most érdekes módon kívánja ezt felhasználni. A földművelésügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében ezután a pékeknek hetenként egyszer 15 százalékos mazsolát kell a kenyérbe tenniük. Aki nem tartja meg a rendeletet, szigorú büntetést kap.

Az új kontingens eljárás — mint Bucurestiből jelentik — legkésőbb április 1-éig életbelép. Ez időpontig elkészül a hivatalos szervezet és az új ügykezelési szabályzat. Hír szerint egész sorát a nyersanyagoknak kivonják a kontingens eljárás alól.

FILMPALACE

Vasárnap, hétfő, kedd

„Csikós bárónő”

Főszerepben: Verebes Ernő, Mindszenty Tibor, Ida Vast, Grétl Theimer, Hollay Kamilla.

Előzőleg új hirdető!

A kiadóhivatal üzenetei

D. Canstantinidy Irén. Köszönjük sorait. Erdéklődésére üzenjük, hogy olaszországi társutasunk programjában Milánó nem szerepel és nem is kapcsolhatjuk bele, mert messze oldalt esik utazásunktól. Utirányunk: Oradea—Budapest—Trieszt—Venece—Firenze—Róma. Innen külön előjegyzés alapján Nápoly (Pompéji romjai), vagy Albano, esetleg Ostia. A nápolyi (ebbe benne van Pompeji megtekintése is) kirándulás az albanoi és ostiaival egy napon lesz, ennélfogva mind a kettőre előjegyeznie magát nem lehet. Kérjük részvételét idejekorán bejelenteni, hogy a legnagyobb körültekintéssel minden kívánságát szem előtt tartva, kényelmérő gondoskodhassunk.

Nagybányai csoport. Örömmel értesültünk, hogy csatlakozni fognak olaszországi társutasunkhoz. Önöknek is azt üzenjük, hogy ezt hozzánk saját érdekükben is idejében bejelenteni sziveskedjenek a megfelelő intézkedések idejében való megtétele végett.

Targul-Muresi olvasók. Az utlevél beszerzéséhez a következő okmányok szükségesek: 1. Állampolgársági igazolvány, 2. erkölcsi bizonyítvány, 3. adóbizonylat, 4. személyazonossági, illetve bejelentő lap, katonai bizonyítvány, 50 éven aluli férfiaknak, 2 fénykép, ha volt, a régi utlevél. Ferj és feleség közös utlevelet válthat, ami a költség megtakarítása szempontjából ajánlatos.

Laurentzi Andrásné. A beküldött összeggel előfizetése 1933 év teljes kiegyenlítését nyert.

Réthy Alajos. B. előfizetése 1934. III. 31-ig rendezve.

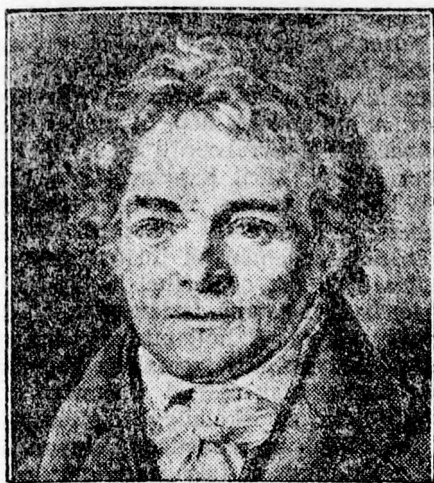
Angol asszonyok éhségtüntetése Londonban.

Az új angol munkanélküli törvény ellen való tüntetésre az ország minden részéből összegyűltek a munkálasszonyok, akik tiltakozásukat személyesen akarják jelenteni a munkaügyi miniszternek. Képünkön tüntető asszonycsapat halad a London felé vezető országúton.

Száz éve halott a könyvmás feltalálója

A nyomdatechnikában forradalmat idézett elő annak idején a könyvmás feltalálása. *Senefelder*, a német zseni, lehetővé tette találmányával a művészi reprodukálás olcsóbbá tételét és a könyvmás azután megindította a litográfiai eljárások egész sorának feltalálását.

Senefelder Alajos, a zseniális feltaláló érdekes és mozgalmas élet után jutott a könyvmással világhíre magaslatára. 1771 november 6-án született Prágában, de élete nagyrészt Németországban töltötte s Münchenben halt meg 1834 február 21-én.

Ifjusága a színészet és a tollforgatás között oszlott meg, de nem voltak nagy sikerei sem a színpadon, sem az irodalomban. A könyvnyomtatás azonban azokban az időkben virágzó iparág volt és Senefelder is nyomdát nyitott. De itt sem volt szerencséje. Állandó pénzzavarokkal küzdött s ezért egyre azon törte a fejét, miképp találhatna ki olcsóbb nyomtatási módot, mint amilyen az egyes betűkből álló szedés volt. Így találta fel 1796-ban a domború, meg a homorú rajzolatú köről való nyomást, de a kísérletezésekkel megrekedt, mert helyzete nem engedte meg, hogy találmányát kiviteltezzze is.

Később a könyvmás értékesítésére társult testvéreivel. Senefelder Györggyel és Teobaldal, meg egy Gleisner nevű udvari muzsikussal s elkészíthette első könyvmásológépet, amely olyanféle volt, mint egy „mangorló”, csak hogy a nyomóhengert négyágu, kormánykerék-féle szerkezettel mozgatták. A könyvmás nagy esemény volt, de mégsem boldogult vele a feltaláló és 1799-ben az egész találmányt eladta egy Offenbach-i zeneműkiadó-cégnek, majd 1800-ban Senefelder is Offenbachba költözött.

1801-ben már Bécsben tartózkodott és a hangjegynyomást gyakorolta. Ezekben az időkben vett lendületet világszerte a zongoragyártás, a bécsi billentyűzetet is ekkor tökéletesítették s a hangjegynyomás egyre fejlődött. Senefeldernek is sikerült 1806-ban testvéreivel Münchenben kémiai könyvmás alapítania és ez a vállalkozása fel is virágzott. 1809-ben a müncheni királyi térképnyomda könyvmásjává lett a vezetője.

Senefelder fantáziája azonban nem érte be a könyvmással. Feltalálta a mozaiknyomást (1826) és kevéssel halála előtt 1833-ban a vízszinre való olajnyomást is, amivel forradalmat keltett a művészi reprodukálás terén.

A könyvnyomtatás utóbb igen magas fokra jutott s ebből fejlődött a kromolitográfia, amely különösen Franciaországban ért el művészi magasságokat. Az egyszerű könyvmás eljárással kéziszajton 300 pld.-t lehet nyomtatni naponta, a kő állandó nedvesítésével, míg litográfiai gyorsajton 6—8000 pld. érhető el egy nap alatt.

Senefelder másik találmánya, az olajnyomást főleg a múlt században volt igen népszerű s a világ leghíresebb képeit reprodukálták olajnyomatokban. A feltaláló halálának századik évfordulóját a nagy német képeslapok a Senefeldernek szentelt számmal ünnepelték meg.

Butorkészletünket átköltözködés miatt

minden elfogadható áron eladjuk

Masszív hálószobák már 5000 lei-től kaphatók.

„MOBILA” Műasztalosok Szövetkezete
Oradea, Piața Regina Maria (Béter-tér) 2. sz.

Boldog ország Hollandia,

ahol a szegények tizenöt szobás lakásban laknak
s a munkanélküliek mozi- és koncertjegyet kapnak

Írta: Aradi Zsolt

Amszterdam, 1934. február.

Fiatal holland diákkarátom, akivel a nyáron véletlenül megismerkedtem, most kijött előm az állomásra. Mikor már az autóban ültünk, utban a hotel felé és százféle kedves dologról beszél, magyaráz, egy ebédre meghív házukhoz. Aztán arra kér, hogy legyek elnéző vele szemben, mert ők szegények. Ő sem kap zsebpénzt atyjától s ez a legnagyobb kivétel, mert valamennyi hasonlókorú fiú hatvannyolcvan forintot hordoz a zsebében — egy hónapra. Aztán megint és újból minden restelkedés nélkül, az urhatnamság, a „felvágás”, a fenn az ernyő, nincsen kas machinációk nélkül, ha valamiről szó van, hozzáteszi: igen, mi szegények vagyunk.

Nos, a diner, amit náluk ettem, egyike volt a legjobbknak és négy forintért az amszterdami híd (divatos vendéglő) nem kaptam volna meg. Tizenöt helyiségből álló házuk évi bére ezerötven forint és kis barátomnak külön dolgozószobája és hálószobája van. Irógép, könyvtár, villanykályha. Ez a hollandi

szegénység. (Zárójelben ideírom, hogy a magyarokon kívül, az európai „nyomor” nagyon hasonlít ehhez).

A jólét, a kényelem és a „semmi sem sürgős” atmoszférájában mégis furcsa volt, de meg kellett ismerkednem azokkal a súlyos problémákkal, amelyek ezt a nagyszerű kis országot is bénítják. És, hogy a nagyság jele nem a terület és a népesség nagy száma, hanem a lelki tulajdonságok, arra Hollandia a legjobb példa. Ki ne ismerné történelméből szabadságküzdelmeit, amelyeket olyan szívóssággal és leleményességgel harcolt végig. Hollandia a gátak sorozata s ezek a gátak nemcsak védelmi eszközök, hogy ha kell, az ellenséget semmisítsék meg, rájuk zudítván a tengert, hanem áldást hozók is. Mindenki tudja, hogy Hollandia millió és millió hektárnyi területet „vett vissza” a tengertől. Leccapolta az Atlanti Óceánt s most újból óriási munkába kezdett: *kiszáritják a Zuidersee-t*. Egy nép hozzáfog és igába tőri a természetet. „*Ezért nem háboruszkodunk má’*”, — mondták, mert ez a küzdelem az igazi. A gát 800 millió forintba kerül s egyrésze már elkészült. A kiszáritott részen termelt búza várakozáson felül jó volt és Hollandia meg volt elégedve. Mert ez így van itt. A lakosságnak nem kellene az újfajta kollektív formációk, mert „családi életet” él az egész nép. Sok nemzet megirigyelhetné ezt a nagyon kívánt és sokhelyt csak erőszakkal sikerülő „egységet”.

Japán itt is a titkos ellenfél.

Es erre az „egységre” Hollandiának nagyon is szüksége van. Az egység alatt senki sem érti a véleményszabadság elnyomását, vagy éppen a terrort, diktatúrát. Aki ezzel jönne, annak hamar rövid vége lenne itt. Az összefogás egész másképpen nyilvánul meg és nem egy nép ideológiai küzdelmeiről van szó. Hollandiában tradíció a szabadság, ha hugonottákról van szó — vagy ha katolikusokról, akiknek egész Európában itt van az egyetlen, saját rádió-leadóállomásuk. Az egész más ok a következő: A kis Hollandia nemcsak Európában, de még inkább Távol-Keleten egyik legfontosabb pillére a világ egyensúlyának és nyugalmanak. A legújabb események pedig egyenesen *katasztrófát jelentenek*, ha ez a pillér meginogna. Hollandia nagyságának forrása a tenger és mostani bázisa a *gyarmatok*. Ez az az Achilles-sarok, ahol a Távol-Kelet problémái felgyulhatnak a mandzsu, orosz, japán konfliktuson kívül. A főszerepet itt is Japán játssza. Holland-Indiát szeretik az *egyenlítő gyöngyösrának* nevezni. Sumatra, Jáva, Burma, Celebes pompázóan gazdag szigetei nemcsak a növényi anyagok paradicsoma, hanem száz- és százéves benszülött kultúrahordozók. Ez a csodás világ a föld egyik legnagyobb kincse és legszűzibb területe. A hollandi kormányának sikerült a benszülött lakossággal együttműködni és *Szumatrán és Jáván* a benszülött hercegek is „uralkodnak” a holland hatóságok mellett. Ebbe a gyarmatba milliárdokat fektettek bele a hollandusok, Nyugat-India a világ legjobban felszerelt gyarmata. Utak, községek, civilizáció az amerikai és angol gyarmatokénál nagyszerűbb. *Batavia*

Délelőtt fűrészelek

Az istállóból pára csap,
lilásak a hús félszerek,
fűrészpórosan áll a bakk
tavágó bakk —
fűrészelek.

A nap tempós kisgazdaként
villázza felhő-sarjútát —
s fényt sercint néha, lanyha fényt
— foga közül —
a falun át.

A bontott kazal füstölög
— tán a nyár emléke előtt? —
finom, laza ezüstködök
ezüstözlik
a hegytetőt.

Bágyad a hó a kerteken,
az udvaron enged a sár,
indul a nappal melegen,
mint átfestett,
örög batár.

Bólint az ismerős faszor
és megnézi, mit dolgozom —
aranyként csillan a fapor,
a rögöket
himporozom.

Zendül a bakkom, muzsikál,
fahúrú, borús hegedűm,
a fölgyek kemény húrjainál
szebben vajjon
mi hegedül? —

Hasítva vonoz a fűrészt,
feszült, ós dallamot fakaszt,
a szám utána fűtyörész
és izzadok
mint egy paraszt.

Mint ősem, a contrás eseléd,
urak szellőre, aki nem
szidta kizsádt kenyerét —
oly fáradtan
víg a szívem!

Lábamnál kutyám hempereg,
a háfam közt lágy szél keres
s öklömben pihog a meleg
munka, mint kis
vad énekes.

madár, mely egyszer kirepül
s felum felett, világ felett
a kébbe cikáza remekül
fűtyős, tisztá
triss novamat!

KISS JENŐ.

ban egyetlen is van. Igaz, hogy a kolónia busásan vissza is fizette a rááldozott összeget. Még a legutóbbi időig is valahány hollandus kiment, „steinreich” tért meg az óházába. Nos, India a hollandusok nagyságának képmása, a Rijk (Reich) ereje összedülében van. Ami nem jelenti még azt, hogy össze is fog dőlni. A költségetes felborult, a bevételek nem fedezik a kiadásokat, a japáni háttérű kommunista izgalom nőttön-nő és a hágai parlamentben egy jávai benszülött is ül (természetesen kommunista) a szelid, szöke és pirosképi hajós és kereskedő utódok között.

A világkriszisen kívül, amely magától-értődően ezt a gyarmatbirodalmat sem kímélte meg, nagy erők mozognak a háttérben. Holland-Indiára elsősorban Japánnak fáj a foga, de régóta szemet vetett rá Amerika és Anglia is. Azonban egyik sem túrná a három közül, hogy az *Equátor gyöngye* a másiké legyen. S ezért remélik a hollandusok, hogy minden mesterkedés, minden intrika ellenére a gyarmat az övék marad. A japán propaganda grandiózus eszközökkel dolgozik. Mérhettelen pénzt dob ki kommunista izgatásra, amellyel azt véli elérni, hogy az önállósági jelszavakkal dolgozó bolsik „győzelme” esetén érett gyümölcsként fog ölébe hullani India. Misztikus célokból építi Japán a technika és tudomány minden eszközével felszerelt kórházakat is, amelyek mindezekig üresen állanak. Nincs annyi beteg, mint ahány ágy készen várja őket. Talán egy háborúra készül? Nem tudni. A kommunizmusnak a gazdasági válság is segít. Dohány, rizs, cukor, kávé, tea vár, vár, vár a vevőre és az anyaország hogy is tudná felvenni mindet! A helyzetre jellemző, hogy a nagy ültetvények, amelyek tízezer kilón alul nem adnak el cukrot, most ötföntönként is árulnak a „kapuban”. A következmények szörnyűek. Ültetvényesek, munkások hazajönnek, a cégek és bankok idehaza bezárnak, hiszen Indiából éltek, India volt a hatalom és a pénz. Japán pedig ott áll a láthatáron diadalmasan. Az anyaország textilje, iparcikkei drágák, de a sárga ellenfél 50 és 80 százalékkal olcsóbban ad mindent. A harc elkeseredetten tart, folyik tovább. Most áll össze éppen a holland-japáni vegyesbizottság, hogy sok súlyos kérdést megtárgyaljon. De addig is feszül a helyzet, Japánt nem szabad Hollandiában bántani. A rádióban csak jól szabad róla mondani s nem szívesen veszi a kormány, ha a japáni olcsóság valódi okáról, a borzalmas gyermek-kapitalizmusról írnak az újságok.

Program: munkaalkalom és organikus reformok.

A remény azonban határtalan. Több is ez, mint remény. A hollandus végtelenül nyugodt. Sodrából nehezen hozható ki, de szívós, kitartó és ha arra kerül a sor, akkor lelkiileg és fizikailag is legény a gáton, amelyek történelmét annyira jellemzik. A bizakodás oka Holland-India különleges helyzete. Azt már eldön-

töttek veszik, hogy a gyarmat csak egy esetben kerülhetne idegen kézbe: ha a kommunizmus, azaz az önállóság győzedelmeskedik. Egyébként a három versenytárs kinosan vigyáz, hogy egyik befolyása se növekedjék. Az önállóság nagy veszély, de saját kárukön kitapasztalták már a hollandusok, hogy mi a védekezés ellene. Amikor a század elején Észak-Szumatrában, Atjeh-ben a lakosság fellázadt, a katonaság azt hitte, hogy játszva fog végezni velük. Nagy csalódás volt ezt gondolni! A gyarmat csupa domb, erdő, bokor, bozót és cserje. A lakosság vígan vadászott a rejtékhelyekről a katonákra. Így aztán kitapasztalták és katonailag is felismerték ezt a bevehetetlen terepet. Aki nem ismeri, elvesz benne. Es jöhet bármilyen hadsereg, a hollandusok légitöltője elsőrangú s a gáz sem segít az ellenség részről. A bozót kiismerhetetlen. Azonkívül remélik, hogy a benszülött lakosság, ha választania kellene, százszázalékosan a hollandusok mellé állana! Ezeket az urakat már ismeri, míg a többi „gazdáról” csak rosszat hallott, vagy legalább is nem annyi jót, amennyit a hollandusok uralma alatt tapasztalt. Itt intézzük el mingvánt a „Hét-tartomány” nevű hajó ismeretes lázadási ügyét és a hollandi légitöltőt is. A „Hét-tartomány” legénysége, mint ismeretes, fellázadt. Aztán elfogták őket s most volt a tárgyalás. Tipikusan hollandi dolog ez. Kiderült, hogy kik és milyenek voltak ezek a kommunista matrózok. Mind azt vallotta, hogy hát igen, ők „kommunisták”, de hát nem így képzeltek el a dolgot, nem hitték, hogy ilyen „komoly” lesz. ők nem is akartak ilyen zavart kelteni, ők azért „hívei” a királynénak. Senki sem izgatta fel magát, csak a külföld. Halálos ítélet nem esett. A legsúlyosabb büntetés, azt hiszem, 20 év volt. Így tehát a flotta biztos. Ép ilyen biztos a repülés is. A hollandus nem akar nyaktörő rekordot, de rekordot a biztonságban. A „Pelikán” emlékezetes első utja Batáviába egy ilyen „biztonság-esteljesítmeny”. Abba a gépbe bele lehet ülni. Hollandusok vezetik.

„Királyhá kommunisták”

Jellemző, hogy a parlamentben három kommunista ül csak (közöttük a jávai). Huszonnegy szociáldemokrata és 32 katolikus. Az állampárt (ez a katolikus párt hivatalos neve) helyzete nagyon érdekes. A lakosság egyharmadrésze csak a katolikus, de szerepük igen nagy. 33 katolikus napilapjuk van. (Nyolcmillió lakossággal) Vezető a *Maasboode* és a *De Tijd*. Rádiójuk külön tanulmány. A Grálmozgalom is. Progresszívok és modernnek, realpolitikát üznek. Az állampárt 1924 óta már a harmadik programváltozatot adja ki. Mindig

a körülményekhez mérten. Most a korporatív állam van a soron és a gyors segítség. Ő, de mit neveznek itt gyors segítségnek, amikor egy munkanélküli 7—20 forint heti segélyt kap! Ha kell: ruhát, cipőt, mozi- és koncertjegyet, ha gyermek születik: gyermekkocsit, babakelengyét, pótlékok, nyaralást. Egész külön osztály lett a munkanélküli. Es ezen felül kell még „gyors segítség”. *Munkaalkalom és organikus reformok*. Ez az állampárt programja.

A szociálisták tervezetése mind nagyobb és nagyobb. A marxizmus Hollandiában is meghalt. Sok jót tett Hollandiában is, de vége, egyszerűen ki van terítve. Hogy mennyire, mi sem mutatja más, hogy idegességében kapkodóvá lesz és ha a hollandi fasiszták a *dinosa*val együtt (flamand nacionalista párt) békésen demonstrálnak, ők a támadók. A fasiszmus sem olyan, mint másutt. A neve: *Nemzeti Szocialista Mozgalom* és Hitlert vallja apjának, de nem antiszemita és kollektív eszméje nem a germán ideál. Ha az volna, egy követője sem akadna. A holland kis nép, új utakat keres, de a szabadságot nagyrabecsüli és a faji gyűlöletet nem ismeri. Mint hajós nép, kereskedő nép, nem is tehetné. Sajnos, bizonyos evangélikus körökben a korporatív állammról lévén szó, igen érdekes fejlemények történtek. „Miután ez is Rómából jön, nem lehet jó. Csak akkor lehet jó, ha protestáns fasiszmus lesz”. Ez pedig nagy veszély. A holland katolikusok tudják, hogy egy nemzeti szocialista vagy fasiszta uralom nekik csak rosszat hozhat. A rádiót nacionalizálják, az iskolaügyben véres küzdelem kezdődik, az újságokat elnyomják. A hollandi katolikus fiatalság ép ezért egységes. Miután a párt is progresszív, antikapitalista (a hyperkapitalizmus ellen), a korporatív államot akarja és a mozgalom harcos; kisebbségről van szó: a fiatalság itt megtalálja a helyét.

A sok aktualitás között szó kerül a leszerelésről is. Természetes, hogy a hollandusokat minden szempontból érdekli a kérdés. A gyarmat veszélyben és sohasem lehet tudni, mikor jön valami nyomás az óházára — Kelet felől. Csodálatos, ennek a kis birodalomnak még nincsen militarista szelleme, mint amilyen például Belgiumból kiárad. Nyugodtan itélik meg ezt a problémát és ha a leszerelési konferencia olyan eredményre jutna, hogy minden állam megvalósítja az ideális leszerelést, a hollandus hadsereg létszáma annak is alatta marad. A *Zuidersee* új gátját úgy építik meg azonban, hogy veszély esetén 60 centiméternyi vízzel lehet elborítani az országot. *Amsterdam, Hága és Rotterdam védve marad*. Csak hatvan centiméter kell.

A bécsi nagy temetés.

Kedden temették el nagy ünnepélyességgel a bécsi zavargások áldozatait. Az ötven koporsót a Városház-téren állították fel, ahol Innitzer bíborosérsek szentelte be őket, majd Miklós szövetségi elnök és a kormány több más tagja tartottak beszédet.

KERESZTREJTVÉNY ROVATVEZETŐ CSÜRÖS EMILIA

7. (108.) SZÁMU KERESZTREJTVÉNY

Beküldte: Páll V. Géza.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21																			
22			25									24							25
26		27		28						29		30						31	
32			33														34		
35					36												37		
38										39				40	41				
42	43		44	45	46	47			48		49		50						
51			52						53				54						
55																			
56						57							58						
59					60					61	62								
63														64					
65																			
66					67					68				69					70
71										72									73
74		75	76	77		78	79	80				81	82	83		84	85	86	
87						88										89			
90										92			93						94
95					96								97				98		99
100										102	103	104	105						106
107																			

Beküldendő sorok: vízszintes 1. 28. 55. 87. függőleges 1. 20. 34. 50. 84.
Megjejtési határidő március 9.

Vízszintes sorok:

1 Aeneas felesége. 21 A világirodalom egyik legnagyobb alkotásán. 22 Allathang. 23 Folyó + erdélyi város (ford.) 24 Utolsó betűjét másodiknak töve: testgyakorlás. 25 Rag. (ékezet fölösleges). 26 Katonából áll. 28 Erdély legnagyobb napilapja. 31 Bő. 32 A 28. vízsz. rovatai a 8. és 9. betű megcserélve. 35 Város, amelynek vasútja nincs. 36 Ő, ó + amerikai sziget (y = J) + o. 37 ...tia, Theon matematikus leánya, aki a csillagászatban és matematikában tűnt ki. 38 Kor rövidítés. 39 Vissza: Vallásrövidítés. 40 Erdélyi kicsi lakóház. 42 A 20. függőleges 2., 6. és 13. betűi. 44 Réteges kőzet. 48 Mutatónévmás. 50 Brazíliai homok. 51 Bő. 52 Német tornász-üdvözlés (ford. és a 4. betű nélkül). 54 Jómódú + nőstény őz. 55 „Balsors, akit régen tép Hozz rá vig esztendőt...” 56 Vissza é-vel francia pap. 57 Z. D. F. 58 Igekötvő + m. u. o. a. m. 59 Benito Mussolini teszi. 63 Idő, mássalhangzó. 64 Régi etrusiai lakó + á (ford.) 65 függ. 2-ik szavának folytatása (női név is). 68 ...au, Aargau fővárosa. 69 Ásvány + an. 70 Egerben van. 71 G. K. 72 Román vége. 73 Gyakori a régi magyar nevek végén. 74 Folyó Kanadában (i = u.) 78 Hazafi. 84 N-nel ima vége, névelővel. 87 Pápai lovagrend. 90 Igekötvő. 91 ...tes. 92 Rag. 93 Fejének része. 94 O-val gyümölcs. 95 Azonos mássalhangzók. 96 Egyházi ünnep. 97 R-rel férfinev. 99 Mássalhangzó (fon.) 100 Fordítva: Apefines festő szavai a képét bíráló vargához (utolsó két betű felcserélve és y = m.) 107. IV. Henrik mondta, amikor Párizs csak úgy akarta beengedni, ha hugenottából katolikus lesz. (Utoiso betű nem kell).

Függőleges sorok:

1 A 28. vízsz. meghatározása. 2 Sokat tett Ma-

gyarország talpraállítására (g = z + ék felesleges). 3 U. a., mint 39. vízsz. 4 ...k, arab királyság Mezopotámiában. 5 Jökeve van. 6 Vissza: Nem új. 7 Ford. Nagyközség Borsod megyében + D. y. 8 Mosonmegyei nagyközség. 9 Névelővel nem rossz + női név. 10 Egymáselőtti betűk. 11 Három szó: 1. Összetételekben a. m. egyenlő. 2. Hiába, magánhangzó. 3. Angol filozófus. Az utolsó 4 betű ford. 12 Buzdítás. 13 K-val szakácsinas + A-val ollós állat. 14 Romániai kigyó névelővel. 15 Egymást követő 4 mássalhangzó + élete delén van és egy magyarországi város. 16 A teke betűi keverve. 17 ...és kapa. 18 Ford. személynévmás. 19 Az első betű nélkül 4 szó: 1. Helyen regény is van. 2. Akasztófa. 3. Névelő. 4. Minden tavasszal kivirít. 20 Nagy port vert fel ez a politikai esemény. 27 A könyvben van. 29 Y. H. M. + hit... is van. 30 A 91. vízsz. kezdőbetűi (ford.) 31 A farkas teszi a báránnyal + zubbouy. 33 Rag. 34 Kereszton. 41 Két szó: 1. Z-vel fűsz. 2. A vízsz. 67-tel Leonardo da Vinci híres portréja. 43 A keresztlevél is ez. 44 Ültet. 45 Ária. 46 Francia író (fon.) 47 Török tanító, névelővel. 49 Így kezdődik minden mese. 50 Cseh-szlóvakiai város. 53 Művelt férfi + gyermek. 60 Sport. 61 Esztergom és a Garam folyó német neve + bevan zárva. 62 Tengerparti sivatag Chile és Bolivia közt. 75 Kicsinyítő képző. 76 Fém. 77 Fa + P. Z. 78 Az első betű nélkül, riadó. 79 Takarmány, névelővel. 80 O-val burkolat. 81 Vissza: állóvíz. 82 Kettős mássalhangzó + ford. mértani test. 83 A hajnal istennője (y = a.) 84 Olasz szocialista napilap. 85 Román biztatás. 84. A Tatrán van. 88. E-vel, szlovenszói lírikus. 89 H-val tört. város. (ford.) 96 U + azonos magánhangzók. 98 Gazdag. 101 Rangjelzés. 102 Agóniában van. 103 Vissza: Emberi test része. 104 T. B. 105 Igekötvő. 106 Ég és föld között van (ford.)

Az 5. számú keresztrejtvény helyes megjejtése:

Az öt kuruc dal: 1. Patyolat a kuruc, gyógy a felesége, 2. Te vagy a legény, 3. Csínom Palkó, 4. Krásznahorka büszke vára. 5. Őszi harmat után.

Megjejtették: Ifj. Primusz Pál, Medveczky Baby, Schüch Dezső, Szabó Illés, Csulak Lajosné, Demeter Antónia, Kovács Domokosné, Székely Kálmánné, Szentkirályi Teréz, Hodács Agoston, Szigetvári Erzsébet, ifj. Moys Jenő, Henter Jánosné, Dobribán V. László, Péterffy Béla, Foris Jenőné, Papp Mózes, Szőke Mancsi és Emi, Pallós Rózsi és Nusi, Csürös Miklós, Sima Ottika, Sima Zoltán, Blénassy Lenke, Lukács Évike, Rácz Mária, Cseh Magda, Fodor Olga, Buder Györgyné, Bod Józsefné, Holley Vilh, Valovics István, Tempfli Márton, Madarassy János, Lakatos Gábor, Cséke Márta, Kora Mária, Muzár Antal, Bándy Istvánné, Ferenc Mihály, Ferencz Jenő, Szászné Márton Ella, ifj. Zakariás I. István, Zakariás Tibor, Simonffy Ferencné, Fazekas Ede, Miklós Gergely, Miklós Gergelyné, Szabó Józsefné, Luczky Ferenc, Mártonffy Zoltánné, Miklósné Zsögön Emi, P. Darvas Venána, Kókay Gyuláné, B. Szántó Margit, Szelinevits Gézané, özv. Záknoffy Antalné, Dombrády Ferenc, Benedek Judit, Péterffy Jolánka, Gampe Józsefné, Gombos Mária, Patyánszky Erzsébet, Erőss János, Papp Ilonka, Fábrián János, Brenner Ila, Minier Gábor, Glósz Edith, Bécsy Miklós, Zonda Magda, Gál Irén, Buzás Imre, László Lajos, Bindázt József, Ditrich Ilonka, Fekete József, Gazdovits Miklós, Hüros Antalné, Verébi Antal, Bitang Anna, Baic Nelly, Szegedy Laci, Kazatsay Gyula, Hügel Andorné, Lázár Béla, Zih Gizella, Kálmándi Katolikus Legényegylet, Kubick Ferenc.

A sorsoláson Szászné Márton Ella (Ciucsan-georgiu) nyerte meg I. Szemlér Ferenc: Éjszakai kiáltás című verses kötetét. Postára tettük.

A rovatvezető üzenetei:

Gombos Mária. Rejtvénye ügyes, de inkább hitbuzgalmi lapba való. Örülünk, ha napilapba való témájut is szerkesztene nekünk. Péterffy Béla. A könyvet megreklamáltuk, lehet, hogy időközben már meg is érkezett. Blénassy Lenke. Levelezőlapon is lehet megjejtést beküldeni, sőt egy lapon kettőt is — ezért rendeztem takarékoságból a kétheti megjejtési határidőt. Szeretettel üdvözöllek a „keresztesek” táborában. Sima Ottika és Zoltán. látogatásuknak örülök és bármikor szívesen látom. Csürös Miklós. A kérdéselt levelet, sajnos, nem kaptam meg, különben válaszoltam volna. Szívvel üdvözöllek kedves mindnyájukat. Pallós Rózsi és Nusi. Nagyon sajnálom kedves gyerekek, hogy a keresztrejtvény megjejtése miatt kimaradtatok a multkori gyermekrovatból. Azért ne haragudjatok rám, majd kipótoljuk máskor. Madarassy János. Amennyiben nem okozna nehézséget, örülnék, ha újabb rejtvényeket szerkesztene nekünk. A beküldöttet és elfogadottat a sok nyíl miatt nem fogadja szívesen a nyomda. Szőke Mancsi és Emi. A „Szigárdistát” nem én szerkesztem, ezt nyomtatásban üzenem azoknak, akik ezt hiszik, de nagyon szeretem, mert élénken szerkesztett, kedves, tartalmas kis gyermekujjteményt. Várom már nagyon a következő „levélgyűjteményt”. Papp Mózes. Nagyon köszönöm a szép és jólsikerült fényképet. Bocsánatot kérek, hogy mostanig nem válaszoltam, de néhány napig beteg voltam, ezért maradt el a két hét előtti keresztrejtvény is. Örülök, hogy a lexikon ügye már rendben van, sajnálom, hogy nem segíthettem benne. A képre vonatkozó kérését rövidesen teljesíteni fogom. Kovács Domokosné. Kérdésével tanácsos lenne orvoshoz fordulni, mert különösen az a körülmény, hogy a kislány arcán jelentkeznek a szemölcsök, nagy óvatosságot kíván. Kevésbé kényes helyeken lehet kísérletezni azzal, hogy lápisz rudacsát vesz a gyógyszerárban és leégeti, de óvatosan kell bánni vele, mert fehér heg marad a helyén. Foris Jenőné. Sajnálatos tévedés lehet csak, hogy a kislány még nem kapta meg a nyereményt. Utánajárok és amennyiben nem a posta a hibás, rövidesen meg fogja kapni. Hodács Agoston és többek. Az elmaradt rejtvény a „rovatvezető” betegsége miatt nem jelent meg, sajnálatos véletlen, hogy a megoklás is elmaradt.

SPORT

Hazaérkezett a NAC csapata

— A zöld-fehérek negyedik turája is szép sikereket hozott —

Szombat reggel félnyolckor a budapesti gyorsvonattal hazaérkezett Oradeára a NAC. Az állomáson szép fogadtatásban részesítették a szimpatikus futballistákat, akik ezt az érdeklődést és ünneplést méltán megérdemlik. Tavalyi turájuk után a világsportsajtó Európa turarekorderének nevezi őket.

Az idei tura, ha nem is nyúlt olyan hosszúra, mint a tavalyi, ismét szép sikereket hozott. 18 mérkőzést játszottak, amelyből 15-öt megnyertek, 2 döntetlenül végződött és csak egyet veszítettek el. A gólarányuk is kitűnő. 108:26. Tehát minden kapott gólról 4 adott gól esik.

A NAC turáját egészen váratlanul szakította félbe. Még voltak meghívásai Afrikában is, Franciaországban pedig Marseillebe, Lillebe és Toursba kaptak kitűnő ajánlatokat. A vezetőség azonban a közelgő Nemzeti Bajnoki szezonra való tekintettel a hazautazás mellett döntött. Nagyban elősegítette ugyan ezt az elhatározást az, hogy Albu, a bucaresti Venus és Moravetz, a timisoarai TMTE két kölcsönkért játékosa nem kapott klubjától további játékengedélyt. Hazarendelték őket. Mivel pedig a NAC-nak nélkülük csak egy kapustartalékja volt, a további turázás kellemetlen helyzetbe hozhatta volna a csapatot.

Románia női atlétacsapata is indul a világhajnokságon? Bucarestből jelentik: Augusztus közepén rendezik az angol atlétikai szövetség Londonban a női atlétikai világhajnokságokat, amelyre 7 román atlétanő és egy férfikísérő költségeit is viselné a meghívás szerint az angol szövetség. A román női atlétika aránylag fejlettebb, mint a férfi, mégis sok keresnivalójuk nincs a világhajnokságon. A nők azonban nagyon ambicionálják a résztvételt és lehet, hogy társadalmi úton össze is tudják szedni a kiutazáshoz szükséges összeget.

Nem jön a DVSC Oradeára. A debreceni amatőrcsapatnak vasárnapra a Törökveszél volt lekötött mérkőzése, közben azonban bajnoki mérkőzésre kellett otthon kiállnia és így lemondta a mérkőzést.

Szlovénzsko Cluj jéghekkiválogatott mérkőzés lesz vasárnap Cujon. A Sport Club Visoky Tatra, a tátrai jéghekkiválogatott mérkőzést játszik esti 7 órai kezdettel.

Nagyban készülődnek Bucarestben a Budapesti megartandó ökölvívó világhajnokságra. A válogató versenyeknél azonban figyelmen kívül hagyják a vidéket. Azt mondják, hogy a főváros felett boxsportja méltán képviselheti a román színeket. Egy pár kitűnő timisoarai versenyzőt azért, azt hisszük, nem volna kár meghívni a válogatóversenyekre.

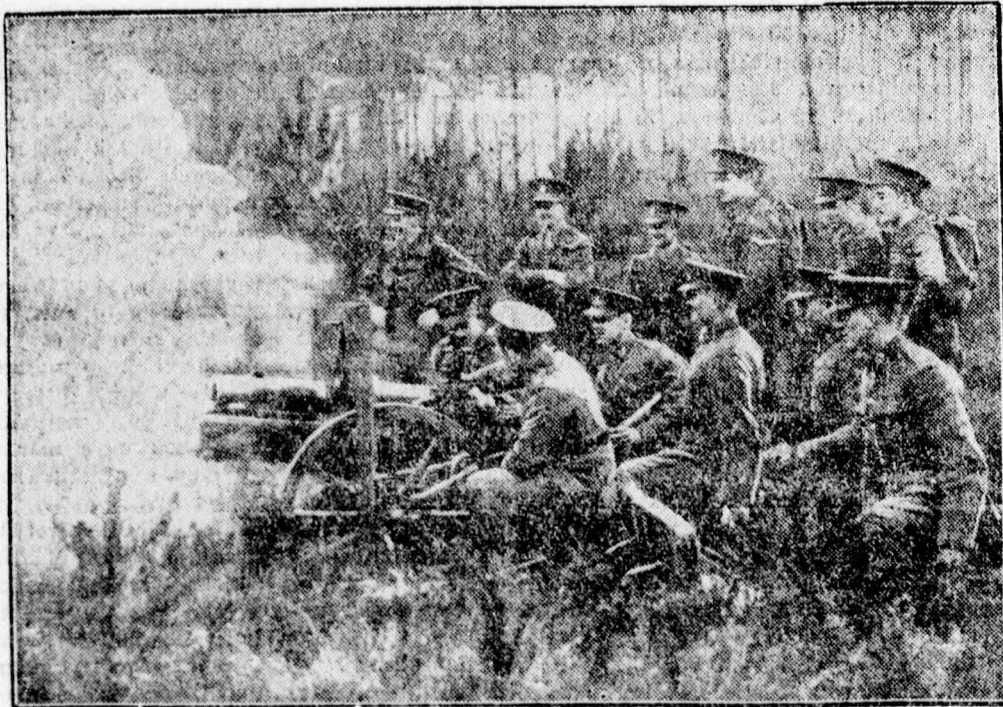
A Viola-kupa és a Schenker-kupa küzdelmeit nagy érdeklődés előzi meg oluj sportkörökben. A Viola-kupában Erdély legjobb vívói fognak megküzdeni egymással, a tragikusan elhunyt Viola Kornél által alapított értékes vándorkupáért.

TAC—Sziria válog. 4:1 (4:0). A timisoarai csapat második beyruthi mérkőzését is fölényesen nyerte. A góljait Kölbis (2), Korony és Raab szerezték.

Saskatoon Quakers—Svájc válogatott 3:2 (1:0, 1:1, 1:1). A jéghekkiválogatott csapaton már kiütözik a fáradtság. Ismét nehezen győzött Svájc ellen, — akárcsak a világhajnokságon.

Kitűnő uszóeredmények. Az amerikai Floridában már vigan folynak az uszótreningek, (valamivel melegebb is van, mint itt!) Walter Spence Miamiában a 100 m-es mellúszásban 1:13.8 mp-el új amerikai rekordot állított fel. — Az új lengyel uszósillag, Svanovszky fedettuszodában 100 m-en 1:00.8 mp-es időt ért el.

Lemondott a BBTE idei román turájáról, mert nem akarja válogatott játékosait agyonjátogatni. Helyébe egy magyar vegyescsapat ajánlkozik, amelybe az FTC, BBTE és a BKE adnának játékost. A vegyescsapat március 3-án és 4-én játszana Bucarestben.

Angol diákok katonai gyakorlatozása.

A híres angol „Eton-Iskola” növendékei a napokban tartották a hadsereg csapatainak kötelezően évenként megisméltendő katonai gyakorlataikat. Képünk az angol diákok tűzvédelmi gyakorlatát mutatja be.

A bucaresti PTT, Románia rugby-bajnoka németországi turára kapott meghívást.

AMTE—AAC, Gloria CFR—ATE mérkőzés vasárnap Aradon. A csapatok a legerősebb összeállításban veszik fel egymás ellen a küzdelmet.

Al Brown megvédte pehelysúlyú világbajnokságát Young Perezszel szemben.

Sonja Hennie profi? A sokszoros műkorcsolyázó világbajnoknő amatőrsége körül nagy vita folyik az utóbbi időben. Ugyanis több esetben hatalmas költségmentéért kapott. Tavalyi bucaresti szereplése is magas anyagi követelése miatt maradt el.

Soroksár Vasas 8:0 (6:0). A bombamódban levő II. oszt. Soroksár jutott tovább a Magyar Kupa küzdelmeiben.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lel. (Az állásterjesztőknek 33 százalékos kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lel.

Lakás

Kétszobás lakások mel-lek helyiséggel azonnal kiadó. Oradea, Strada Dr. Ioan Ciordas 38. sz.

Négyzobás és kétszobás modern lakás május 1-re kiadó. Oradea, Strada Bratianu 27. sz.

Különléle.

Amortizáció és hosszulejárata nagyobb kölcsönt földbirtokra, szőlőre erdőbirtokra 7%-os kamatra folyósítottak előző tartozások kifizetésével is. — Címet részletes ajánlatokra továbbit a kiadó-nivaltal „Amortizációs” jel-igére.

Cambridgeban végzett nyelv-tanár-nő angol órát vállal. Oradea, Str. Orfe-linatuului 4.

Oktatás.

Lápossy zeneiskola he-gedű, zongora és zene-celméleti tanszakkal, Ora-dea, Strada Simeon Ste-fan 20. sz.

Adás-vétel

Eladó Str. Nicolae Zsiga 30. szám alatt egy telek a rajta levő épülettel. Érte-kezni ugyanott délután 3—7-ig.

BŐJT. Negyedkiló trapista sajt 11 lel. Ne-gyedkiló ementháli sajt 18—20 lel. 6 darab ementháli egy dobozban 18 lel. Lica lipói túró 10 deka 6—7 lel. Erdélyi székely túró negyedkiló 10 lel. — Görög parmezán, makaronira 10 deka 7 lel. Kombinált reszelt parmezán 10 deka 8 lel. Branză de burduf 10 deka 7 lel. Ostsee tej 6, 8, 10 lel. Gyöngyhering 5 lel. Ruszli 1.50 és 2 lel. 1 üveg ruszli 18 lel, üveg 3 lel, Szardíniák 12—14—18—20—24 lel. — Biharipont doboz 11—12 lel. Olasz olajos pisztráng. Zacusca 10, kulecsal 20 lel. — Nisetrü 15 lel. Bőjtös conservek: borsó 12 lel, hagymás farsangi hal drb. 6 lel. — Nisetrü sarat, Morum sarat, Batoc afumat. Tábla étel olaj fél liter 20, literes 40 lel. Maslina olcsón. Rengeteg sok bőjtös árú arusítatnak ASZODI-Nál, Sas-palota.

Vennék jó állapotban levő, láthatóirásu, használt írógépet Ajánlatot: Török J., Oradea, Strada Nic. Zsiga 7.

Kioltvasott tiszta új-ságot veszek, Jó Lajos fu-szerkereskedő, Oradea, Str. Tache Ionescu 24.

Többszörösen kitűnte-tett — törzscényvelt — orvosilag ellenőrzött első-rendű tojástól származó — Rhode Island Red és Chaki Campbell — kel-tető tojások, naposcsibék és tenyészállatok, a leg-olcsóbb napiárban elő-jegyezhetők és kaphatók, Ferma-Baromfi-farm Toth Istvánné, Hárhig—Hid-veg, Jud. Treiscaune, Gara Feldioara.

Alkalmazás

Ajánlkozás. Főtiszte-lendő plébános urak. Ki hajlandó egy székesegy-hazi orgonistát, jó énekest, okl. kántort da árdákhoz is, alkalmazásba fogadni; mert a jelenlegi egyhá-zunk a személyzetet fi-zetni nem képes. Cím: Erdélyi Lapok kiadóhiva-talában.

Nagyföldbirtokosok! A mai gazdasági krízis in leküzdhető konverzió és konjunktura nélkül, ha az üzemvezető szakképzett és ügyes. — Állást vállalok, mint szemlélő vagy ön-ál ó intéző. Szíves meg-kereséseket továbbit M. Hatász, Oradea, Strada Astra 14.